

ZARZĄDZENIE NR 94/2016

Wójta Gminy Kadzidło

z dnia 11 stycznia 2016 r.

w sprawie zasad zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy w Kadzidle oraz w pozostałych jednostkach organizacyjnych gminy.

Na podstawie art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.) zarządzam, co następuje:

§ 1. Zarządzenie określa jednolite zasady zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy w Kadzidle oraz w pozostałych jednostkach organizacyjnych gminy, w szczególności:

- 1) zasady postępowania ze zidentyfikowanym ryzykiem;
- 2) zasady dokumentowania zarządzania ryzykiem.

§ 2. Ilekroć w Zarządzeniu jest mowa o:

- 1) Urzędzie – należy przez to rozumieć Urząd Gminy w Kadzidle;
- 2) kierownikach komórek organizacyjnych – należy przez to rozumieć w Urzędzie Kierowników Referatów, samodzielne stanowiska, Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego;
- 3) kierownikach jednostek organizacyjnych – należy przez to rozumieć kierowników jednostek organizacyjnych gminy;
- 4) komórkach organizacyjnych Urzędu – należy przez to rozumieć w Urzędzie Referaty i samodzielne stanowiska oraz Urząd Stanu Cywilnego;
- 5) nadzorujących komórkach organizacyjnych Urzędu – należy przez to rozumieć te komórki organizacyjne Urzędu, do których zadań należy sprawowanie nadzoru nad działalnością pozostałych jednostek organizacyjnych gminy;
- 6) jednostkach organizacyjnych – należy przez to rozumieć jednostki organizacyjne gminy;
- 7) ryzyku – należy przez to rozumieć możliwość wystąpienia zagrożenia dla terminowej, zgodnej z prawem, efektywnej i oszczędnej realizacji celów lub zadań;
- 8) zarządzaniu ryzykiem – należy przez to rozumieć stały, powtarzalny proces, w ramach którego podejmowane są różne przedsięwzięcia w celu ograniczenia prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka i ewentualnych jego skutków;
- 9) wpływie ryzyka – należy przez to rozumieć skutki dla realizowania zadań i osiągnięcia celów spowodowane przez zdarzenie objęte ryzykiem;
- 10) prawdopodobieństwo ziszczenia się ryzyka – należy przez to rozumieć częstotliwość występowania zdarzenia objętego ryzykiem;

11) akceptowanym poziomie ryzyka – należy przez to rozumieć poziom ryzyka jaki komórka organizacyjna Urzędu lub jednostka organizacyjna gminy gotowa jest zaakceptować;

12) mechanizmie kontrolnym – należy przez to rozumieć wszelkie działania podejmowane w celu zwiększenia prawdopodobieństwa realizacji zadań i osiągnięcia celów, w tym m. in. procedury, instrukcje, upoważnienia, podział obowiązków, nadzór, szkolenia;

13) analizie ryzyka – należy przez to rozumieć ocenę ryzyka pod kątem możliwych skutków jego oddziaływania oraz prawdopodobieństwa wystąpienia tego ryzyka.

§ 3. Zarządzanie ryzykiem polega na podejmowaniu działań zmierzających do obniżenia poziomu ryzyka do poziomu akceptowanego. Zarządzanie ryzykiem obejmuje identyfikowanie i ocenę ryzyka oraz reagowanie na nie.

§ 4. Zarządzanie ryzykiem ma na celu zwiększenie prawdopodobieństwa osiągnięcia wyznaczonych celów i realizacji zadań. Celem zarządzania ryzykiem jest w szczególności:

- 1) usprawnienie efektywności zarządzania;
- 2) lepsze wykorzystanie zasobów finansowych i ludzkich;
- 3) zapobieganie stratom finansowym;
- 4) ograniczenie możliwości niepowodzenia realizowanych przedsięwzięć i projektów;
- 5) wdrażanie mechanizmów kontrolnych adekwatnych do ryzyka.

§ 5. Zarządzanie ryzykiem wykonywane jest na poziomie:

- 1) strategicznym – dotyczącym realizacji celów długoterminowych;
- 2) operacyjnym – dotyczącym realizacji celów w ramach roku kalendarzowego.

§ 6. 1. Za zarządzanie ryzykiem na poziomie strategicznym w zakresie jednostki samorządu terytorialnego jest odpowiedzialny Wójt Gminy, a na poziomie jednostki organizacyjnej kierownik jednostki.

2. Za zarządzanie ryzykiem na poziomie operacyjnym odpowiedzialni są kierownicy komórek organizacyjnych Urzędu oraz kierownicy jednostek organizacyjnych.

§ 7. Zarządzanie ryzykiem obejmuje następujące etapy:

- 1) identyfikację ryzyka, które może oddziaływać na realizację celów oraz zadań;
- 2) ocenę istniejących środków wykorzystywanych do utrzymania ryzyka pod kontrolą;
- 3) analizę ryzyka wg oddziaływania i prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka;
- 4) określenie sposobu postępowania z ryzykiem, w tym określenie środków zaradczych w przypadku ryzyka nieakceptowanego;

5) wskazanie osób odpowiedzialnych za podjęcie działań zaradczych oraz ustalenie daty, do której należy podjąć działania;

6) monitorowanie dotyczących realizacji podjętych działań zaradczych.

§ 8. Identyfikacja ryzyka polega na ustaleniu możliwości wystąpienia określonych zdarzeń, które będą miały wpływ na realizację poszczególnych celów i zadań.

§ 9. 1. Identyfikacji ryzyka na poziomie strategicznym dokonuje Wójt Gminy i kierownicy jednostek organizacyjnych na etapie aktualizowania celów i zadań długoterminowych.

2. Identyfikacji ryzyka na poziomie operacyjnym dokonują kierownicy komórek organizacyjnych Urzędu oraz kierownicy jednostek organizacyjnych na etapie sporządzania propozycji celów i zadań na dany rok budżetowy.

3. W przypadku istotnej zmiany zadań oraz warunków, w których funkcjonuje komórka organizacyjna Urzędu lub jednostka organizacyjna identyfikacja ryzyka dokonywana jest w trakcie roku.

§ 10. Ocena ryzyka polega na określeniu wpływu i prawdopodobieństwa ziszczenia się ryzyka, a następnie ustaleniu jego istotności zgodnie z zasadami oceny ryzyka przedstawionymi w Załączniku Nr 1.

§ 11. 1. Określenie wpływu ryzyka polega na określeniu przewidywanych skutków jakie może mieć ryzyko dla realizacji określonego celu lub zadania.

2. Określenia wpływu ryzyka należy dokonać na podstawie skali 1 – 5 pkt, przy czym wpływ ryzyka bardzo mały – 1 pkt, bardzo poważny – 5 pkt.

§ 12. 1. Określenie prawdopodobieństwa ziszczenia się ryzyka polega na określeniu przewidywanej częstotliwości występowania zdarzenia objętego ryzykiem.

2. Określenia prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka należy dokonać na podstawie skali 1 – 5 pkt, przy czym prawdopodobieństwo ziszczenia się ryzyka bardzo niskie – 1 pkt, bardzo wysokie – 5 pkt.

§ 13. 1. W oparciu o dokonaną ocenę wpływu i prawdopodobieństwa ziszczenia się ryzyka należy ustalić poziom istotności ryzyka.

2. Przyjmuje się następujące poziomy istotności ryzyka:

- 1) ryzyko nieznaczne (1 – 3 pkt);
- 2) ryzyko małe (4 – 5 pkt);
- 3) ryzyko średnie (6 – 10 pkt);
- 4) ryzyko poważne (11 – 15 pkt);
- 5) ryzyko bardzo poważne (16 – 25 pkt).

3. Ryzykiem akceptowanym jest ryzyko nieznaczne i małe. Zaakceptowanie ryzyka nie wyklucza konieczności jego monitorowania.

4. Ryzyko średnie wymaga rozważenia potrzeby wdrożenia działań zaradczych. Ryzyko średnie może jednak zostać zaakceptowane, gdy koszty wdrożenia działań zaradczych ograniczających ryzyko są zbyt wysokie.

5. Ryzyko poważne i bardzo poważne wymaga wprowadzenia działań zaradczych, w tym modyfikacji lub uzupełnienia mechanizmów kontroli, które ograniczają prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka. Decyzję o tolerowaniu (akceptacji) ryzyka poważnego i bardzo poważnego może podjąć Wójt Gminy Kadzidło.

§ 14. 1. Celem ustalenia i podjęcia działań zaradczych jest ograniczenie ryzyka do akceptowanego poziomu.

2. Przyjmuje się następujące sposoby postępowania z ryzykiem:

1) działanie – podejmowanie działań zaradczych pozwalających na ograniczenie ryzyka do akceptowanego poziomu m. in. poprzez wzmocnienie mechanizmów kontroli wewnętrznej, w tym zwłaszcza procedury, instrukcje, upoważnienia, podział obowiązków, nadzór, szkolenia;

2) akceptacja – zaniechanie podejmowania działań zaradczych z uwagi na brak możliwości wskazania takich działań, które byłyby skuteczne lub w przypadku, gdy koszt podjętych działań zaradczych jest wyższy niż koszt poniesienia ryzyka;

3) przeniesienie ryzyka na inny podmiot np. poprzez ubezpieczenie; zlecenie wykonania usługi;

4) unikanie – zaprzestanie/ zawieszenie działań rodzących zbyt duże ryzyko.

§ 15. 1. Kierownicy komórek organizacyjnych Urzędu oraz kierownicy jednostek organizacyjnych dokonują identyfikacji ryzyka, oceny ryzyka oraz określenia działań zaradczych na etapie opracowywania propozycji celów i zadań.

2. Wszystkie zidentyfikowane i poddane analizie ryzyka są wpisywane do rejestru ryzyk, który prowadzą wszystkie komórki organizacyjne Urzędu oraz jednostki organizacyjne, według wzoru określonego w Załączniku Nr 2 do Zarządzenia.

§ 17. 1. Informacje o najistotniejszych ryzykach zagrażających realizacji celów i zadań komórek organizacyjnych Urzędu oraz jednostek organizacyjnych są przekazywane wraz z propozycją celów i zadań do zatwierdzenia Wójtowi Gminy na formularzu analiza ryzyka, określonym w Załączniku Nr 3 do Zarządzenia.

2. Analiza ryzyka jest zatwierdzana przez Wójta Gminy.

3. Zatwierdzony dokument otrzymuje odpowiednio komórka organizacyjna Urzędu lub jednostka organizacyjna.

§ 18. 1. Przeprowadzona analiza ryzyka stanowi podstawę wyznaczenia osób odpowiedzialnych za podjęcie działań zaradczych oraz określenia terminu realizacji działań.

2. Obowiązek wdrożenia środków zaradczych spoczywa na Wójcie Gminy, kierownikach komórek organizacyjnych Urzędu oraz kierownikach jednostek organizacyjnych.

§ 19. 1. Zidentyfikowane ryzyko oraz ustalone metody jego ograniczania do akceptowanego poziomu są na bieżąco monitorowane przez:

- 1) kierowników komórek organizacyjnych Urzędu;
- 2) kierowników jednostek organizacyjnych;
- 3) Wójta Gminy

zgodnie z obowiązującym podziałem zadań i kompetencji.

2. Pracownicy komórek organizacyjnych Urzędu oraz jednostek organizacyjnych są zobowiązani do bieżącego informowania swoich przełożonych o zdarzeniach, które mogą negatywnie wpływać na realizację wyznaczonych celów lub zadań.

3. Kierownicy komórek organizacyjnych Urzędu oraz jednostek organizacyjnych są zobowiązani do bezzwłocznego informowania Wójta Gminy o istotnych zdarzeniach zagrażających realizacji wyznaczonych celów lub zadań.

§ 20. Kierownicy komórek organizacyjnych Urzędu oraz kierownicy jednostek organizacyjnych przekazują Wójtowi Gminy informacje o zrealizowanych działaniach zaradczych.

§ 22. Zobowiązuję kierowników komórek organizacyjnych Urzędu Gminy w Kadzidle oraz kierowników jednostek organizacyjnych gminy do:

- 1) przestrzegania niniejszych zasad zarządzania ryzykiem;
- 2) zapoznania podległych pracowników z treścią niniejszego Zarządzenia.

§ 23. Wykonanie Zarządzenia powierzam Sekretarzowi Gminy, Skarbnikowi Gminy, kierownikom komórek organizacyjnych Urzędu oraz kierownikom jednostek organizacyjnych gminy.

§ 24. Traci moc Zarządzenie Nr 43/2012 Wójta Gminy w Kadzidle z dnia 30 maja 2011 r. w sprawie wprowadzenia zasad kontroli zarządczej w Gminie Kadzidło.

§ 25. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wójt

Dariusz Łukaszewski

I. Zasady oceny wpływu ryzyka:

Wpływ	Przesłanki
Bardzo mały – punkt 1	Zdarzenie objęte ryzykiem powoduje nieznaczne zakłócenie lub opóźnienie w wykonywaniu zadań, nie wpływa na wizerunek jednostki, skutki zdarzenia można łatwo usunąć
Mały- punkt 2	Zdarzenie objęte ryzykiem powoduje małe zakłócenie lub opóźnienie w wykonywaniu zadań, częściowo wpływa na wizerunek jednostki, skutki zdarzenia można łatwo usunąć ponosząc nieznaczne nakłady
Średni – punkt 3	Zdarzenie objęte ryzykiem powoduje większą stratę posiadanych zasobów, ma negatywny wpływ na efektywność działania, jakość wykonywanych zadań, wizerunek jednostki, skutki zdarzenia są możliwe do usunięcia po poniesieniu istotnych nakładów
Poważny- punkt 4	Zdarzenie objęte ryzykiem powoduje znaczącą stratę posiadanych zasobów, ma negatywny wpływ na efektywność działania, jakość wykonywanych zadań, reputację jednostki . Z wystąpieniem zdarzenia objętego ryzykiem może się wiązać trudny proces przywracania stanu poprzedniego.
Bardzo poważny – punkt 5	Zdarzenie objęte ryzykiem powoduje uszczerbek mający krytyczny lub bardzo duży wpływ na realizację kluczowych zadań albo osiągnięcie założonych celów tj. poważny uszczerbek w zakresie jakości wykonywanych zadań, poważna strata finansowa albo niekorzystny wpływ na wizerunek jednostki, z wystąpieniem zdarzenia objętego ryzykiem wiąże się długotrwały i trudny proces przywracania stanu poprzedniego.

II. Zasady oceny stopnia prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka:

Prawdopodobieństwo	Przesłanki
Bardzo niskie-1 punkt	Nie więcej niż 10% szans, że zdarzenie wystąpi (zdarzenie wystąpi raz lub nie wystąpi w ciągu roku)
Niskie – 2 pkt	11-30% szans, że zdarzenie wystąpi (w ciągu roku wystąpią pojedyncze przypadki zdarzenia)
Średnie – 3 pkt	31-50% szans, że zdarzenie wystąpi (zdarzenie w ciągu roku wystąpi kilka razy)

Wysokie – 4 pkt	51-70% szans, że zdarzenie wystąpi (zdarzenie w ciągu roku wystąpi kilkanaście razy)
Bardzo wysokie – 5 pkt	Ponad 70% szans, że zdarzenie wystąpi (zdarzenie w ciągu roku wystąpi kilkadziesiąt razy)

III. Poziom istotności ryzyka

Poziom	Istotność ryzyka
Ryzyko nieznaczne 1-3 punkty	Nieistotne zakłócenie w działalności jednostki/ komórki organizacyjnej
Ryzyko małe 4-5 punktów	Mało istotne zakłócenie w działalności jednostki/ komórki organizacyjnej
Ryzyko średnie – 6-10 punktów	Istotne zakłócenie w działalności jednostki/ komórki organizacyjnej
Ryzyko poważne 11-15 punktów	Bardzo istotne zakłócenie w działalności jednostki/ komórki organizacyjnej
Ryzyko bardzo poważne 16-25 punktów	Brak realizacji celu/ zadania jednostki/ komórki organizacyjnej

IV. Punktowa ocena istotności ryzyka

Wpływ						
Bardzo poważny	5	10	15	20	25	
Poważny	4	8	12	16	20	
Średni	3	6	9	12	15	
Mały	2	4	6	8	10	
Bardzo mały	1	2	3	4	5	
	Bardzo niskie	Niskie	Średnie	Wysokie	Bardzo wysokie	Prawdopodobieństwo

WÓJT
Dariusz Łukaszczyński

Załącznik Nr 2
do Zarządzenia nr 94/2016
Wójta Gminy Kadzidło
z dnia 11 stycznia 2016 r.

Analiza Ryzyka

Lp.	Zadanie	Ryzyko	Wpływ (wg skali punktowej)	Prawdopodobieństwo (wg skali punktowej)	Istotność ryzyka (iloczyn wpływu i prawdopodobieństwa)	Planowana metoda przeciwdziałania (uwagi o realizacji działań zaradczych)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.						
2.						
3.						

Wpływ: 1-bardzo mały,2- mały,3-średni,4-poważny,5-bardzo poważny

Prawdopodobieństwo: 1-bardzo niskie,2-niskie,3-średnie,4-wysokie,5-bardzo wysokie

WÓJT
Dariusz Łukaszewski

Załącznik Nr 3
do Zarządzenia nr 94/2016
Wójta Gminy Kadzidło
z dnia 11 stycznia 2016 r.

.....

(pieczętka)

Znak sprawy.....

Analiza Ryzyka

Lp.	zadanie	Ryzyko	Wpływ (wg skali punktowej)	Prawdopodobieństwo (wg skali punktowej)	Istotność ryzyka (iloczyn wpływu i prawdopodobieństwa)	Planowana metoda przeciwdziałania
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.						
2.						
3.						

Wpływ: 1-bardzo mały,2- mały,3-średni,4-poważny,5-bardzo poważny

Prawdopodobieństwo: 1-bardzo niskie,2-niskie,3-średnie,4-wysokie,5-bardzo wysokie

.....

(podpis kierownika)

Uwagi Wójta do reakcji na ryzyko

.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....

(podpis Wójta, data)

WÓJT
Dariusz Łukaszewski